

VALSTYBINĖ DUOMENŲ APSAUGOS INSPEKCIJA**SPRENDIMAS**

2026 m. rugpjūčio 28 d. Nr. 3R-1537 (2.13-1.E)
Vilnius

Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija (toliau – Inspekcija) 2026-02-04 gavo [DUOMENYS NESKELBTINI] (toliau – Pareiškėjas) 2025-11-27 skundą (Inspekcijos reg. Nr. 1R-903 (2.13 Mr)) ir 2026-02-11 bei 2026-03-20 gavo skundo papildymus (Inspekcijos reg. Nr. 1R-1102 (2.13 Mr)) ir 1R-2165 (2.13 Mr)) (toliau kartu – skundas) dėl neteisėto asmens duomenų tvarkymo ir duomenų subjekto teisių pažeidimo.

Skunde nurodyta, kad [DUOMENYS NESKELBTINI] (toliau – Skundžiamas asmuo, Bendrovė) teikia siuntų pristatymo iš užsienio paslaugas. Pareiškėjas skundžiasi, kad Skundžiamas asmuo ant siuntų klijuoja etiketes su Pareiškėjo pavarde. Pareiškėjas teigia, kad siuntos tvarkymui reikalingas brūkšninis kodas ir vadinamasis Skundžiamo asmens kliento ID numeris (toliau – ID numeris), vardas ir pavardės pirmoji raidė, nes Skundžiamas asmuo savo veikloje kliento pavardės nenaudoja ir išduoda siuntas jos netikrindamas. Pareiškėjas nurodo, kad 2025-11-24 prašymu (toliau – Prašymas) kreipėsi į Skundžiamą asmenį prašydamas siuntų etiketėse nenurodyti jo pavardės, t. y. nurodyti tik vardą ir pirmąją pavardės raidę, tačiau Skundžiamas asmuo atsisakė tenkinti Prašymą.

Inspekcija, pagal savo kompetenciją išnagrinėjusi Pareiškėjo skundą,

n u s t a t ė:

Inspekcija 2026-03-06 gavo Skundžiamo asmens paaiškinimą (Inspekcijos reg. Nr. 1R-1717 (2.13 Mr)) (toliau – Skundžiamo asmens paaiškinimas), kuriame nurodyta, kad Skundžiamo asmens sistemoje sugeneruojamame siuntos lipduke nurodomi šie duomenys: vardas ir pavardė, ID numeris, taip pat logistinio pobūdžio informacija ir identifikatoriai – brūkšninis kodas, siuntos / užsakymo identifikatorius ir svoris. Siuntos lipdukas suformuojamas užsakymo įvykdymo / siuntos paruošimo metu Skundžiamo asmens sistemoje automatizuotu būdu, kai siunta parengiama atsiėmimui ar perdavimui logistikos srautui. Šie duomenys naudojami tik aiškiai apibrėžtais tikslais: 1. siuntos priskyrimui konkrečiai kliento paskyrai ir užsakymui; 2. siuntos suradimui ir patikrinimui sandėlio bei atsiėmimo punkto procesuose; 3. gavėjo identifikavimui atsiėmimo metu, siekiant užtikrinti, kad siunta būtų atiduota teisėtam gavėjui; 4. klaidų, neteisėto atsiėmimo bei ginčų dėl neteisingo atidavimo prevencijai taip pat atsekamumo užtikrinimui.

Pareiškėjo pavardės ant siuntų lipdukų tvarkymo teisinis pagrindas yra BDAR¹ 6 straipsnio 1 dalies b punktas, t. y. Pareiškėjo pavardės tvarkymas yra būtinas sutarčiai vykdyti (užsakymui įvykdyti, prekei paruošti ir perduoti gavėjui). Vardo ir pavardės ant siuntos lipduko klijavimas yra būtinas praktiniam gavėjo identifikavimui atsiėmimo metu ir siuntos atidavimui tinkamam asmeniui. Fiziniam atsiėmimo procese darbuotojui turi būti sudaryta galimybė greitai ir tiksliai susieti konkrečią siuntą su konkrečiu gavėju, ją surasti, patikrinti ir perduoti be klaidų. Vien vidinių identifikatorių nepakanka operaciniam atidavimo procesui, nes atsiėmimo metu reikalingas aiškus

¹ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (toliau – BDAR).

ir suprantamas žymėjimas, leidžiantis iš karto atskirti siuntas bei sumažinti neteisingo atidavimo riziką. Pavardės inicialas gali sutapti keliems asmenims, todėl toks sprendimas didintų klaidų ir neteisėto atidavimo riziką, ypač tais atvejais, kai atsiėmimo punktas vienu metu aptarnauja didelį siuntų ir klientų kiekį. Siuntos lipduke nurodomi duomenys (vardas, pavardė, ID numeris ir siuntos identifikatoriai) yra būtini siuntos priskyrimui, jos suradimui bei saugiam atidavimui.

Skundžiamas asmuo nurodo, kad Prašymas nebespausdinti pavardės ant lipduko ir nurodyti tik vardą bei pirmąją pavardės raidę buvo gautas ir įvertintas. Prašymas buvo nagrinėtas kaip prašymas sumažinti tvarkomų duomenų apimtį pagal BDAR 5 straipsnio 1 dalies c punktą. Prašymas nebuvo tenkintas, nes siūlomas duomenų sumažinimas neužtikrintų pakankamo siuntos priskyrimo ir atidavimo proceso tikslumo bei saugumo.

Dėl asmens duomenų tvarkymo teisėtumo ir proporcingumo

Asmens duomenų tvarkymą reglamentuoja BDAR ir ADTAI². Pagal šiuos teisės aktus asmens duomenų tvarkymas laikomas teisėtu tik jei jis atitinka BDAR 5 straipsnyje nustatytus su asmens duomenų tvarkymu susijusius principus bei yra pagrįstas bent viena iš BDAR 6 straipsnio 1 dalyje nustatytų teisėto asmens duomenų tvarkymo sąlygų.

Pareiškėjas skundžiasi, jog Skundžiamas asmuo ant užsakytų siuntų klijuoja lipdukus, kuriuose nurodo Pareiškėjo pavardę. Skundžiamo asmens paaiškinime nurodyta, jog ant siuntų klijuojama Pareiškėjo pavardė remiantis BDAR 6 straipsnio 1 dalies b punkte įtvirtintu reglamentavimu.

BDAR 6 straipsnio 1 dalies b punkte nustatyta, kad duomenų tvarkymas yra teisėtas, jei tvarkyti duomenis būtina siekiant įvykdyti sutartį, kurios šalis yra duomenų subjektas.

Nagrinėjamu atveju nustatyta, kad Pareiškėjas, naudodamasis Bendrovės informacine sistema, pasitelkė Skundžiamą asmenį prekių pristatymo paslaugų teikimui, kurias vėliau Bendrovė Pareiškėjui suteikė, t. y. tarp Pareiškėjo ir Skundžiamo asmens konkludentiniais veiksmais (CK³ 1.71 straipsnis) sudaryta paslaugų teikimo sutartis (CK 6.716 straipsnis). Skundžiamas asmuo, teikdamas siuntų pristatymo paslaugas, ant siuntų klijuoja lipduką, kuriame nurodo gavėjo vardą, pavardę, Bendrovės siuntai priskirtus vidinius identifikatorius (ID numeris, brūkšninis kodas, svoris). Skundžiamas asmuo nurodo, kad pavardę klijuoti ant siuntų yra būtina užsakymui įvykdyti, prekei paruošti ir ją perduoti gavėjui, kadangi vien vidinių identifikatorių nepakanka atskirti siuntoms, pavardės inicialas gali sutapti keliems asmenims, o Bendrovė privalo tiksliai susieti konkrečią siuntą su konkrečiu gavėju, ją surasti, patikrinti ir perduoti be klaidų.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į aukščiau nurodytą teisinį reglamentavimą ir į tai, kad tarp Pareiškėjo ir Skundžiamo asmens buvo sudaryta paslaugų teikimo sutartis, Inspekcija konstatuoja, kad Skundžiamas asmuo ant siuntų klijuoja lipdukus su gavėjo (Pareiškėjo) pavarde remdamasis BDAR 6 straipsnio 1 dalies b punkte įtvirtinta asmens duomenų tvarkymo teisėtumo sąlyga.

BDAR 5 straipsnio 1 dalies c punkte įtvirtintas duomenų kiekio mažinimo principas reiškia, kad asmens duomenys turi būti adekvatūs, tinkami ir tik tokie, kurių reikia siekiant konkrečių ir teisėtų tvarkymo tikslų. Vertinant, ar konkretus asmens duomenų tvarkymas atitinka proporcingumo principą, turi būti įvertinta, ar tvarkymas yra tinkamas siekiamam tikslui pasiekti, ar jis yra būtinas, t. y. ar to paties tikslo negalima pasiekti kitomis, duomenų subjekto teises ir laisves mažiau ribojančiomis priemonėmis, ir ar pasirinkta priemonė yra proporcinga siekiamam tikslui. Pažymėtina, jog vien tai, kad egzistuoja teorinė galimybė naudoti mažesnės apimties duomenis, savaime nereiškia, kad toks sprendimas būtų pakankamas, jeigu jis neužtikrina tvarkymo tikslo pasiekimo patikimumo. Šiuo atveju Pareiškėjo pavardės nurodymas ant siuntos lipduko vertintinas atsižvelgiant į konkretų duomenų tvarkymo tikslą – siuntos priskyrimą konkrečiam gavėjui, jos suradimą, patikrinimą ir saugų perdavimą tinkamam asmeniui. Pavardė yra įprastas ir gavėjo

² Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymas (toliau – ADTAI).

³ Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas (toliau – CK).

tapatybę praktiniame siuntos atidavimo procese leidžiantis patikslinti duomuo, o jos nurodymas kartu su kitais siuntos identifikatoriais padeda sumažinti siuntų supainiojimo ir neteisėto atidavimo riziką. Todėl sprendžiant dėl tokio duomens tvarkymo proporcingumo reikšminga tai, ar atsisakius pavardės nurodymo būtų išlaikytas toks pats siuntos priskyrimo ir perdavimo tikslumas bei saugumas.

Atsižvelgiant į skundo medžiagoje esančią informaciją, taip pat Skundžiamo asmens teikiamų paslaugų ir su Pareiškėju sudarytų sutarčių pobūdį (siuntų pristatymo paslaugos), Inspekcija sprendžia, jog Skundžiamam asmeniui, kaip siuntų pristatymo paslaugas teikiančiai bendrovei, yra būtina, siekiant tinkamai suteikti siuntų pristatymo paslaugas ir įvykdyti su siuntos gavėju (nagrinėjamu atveju Pareiškėju) sudarytą sutartį, ant siuntų klijuoti lipdukus su gavėjo pavarde. Siauresnės apimties duomenų tvarkymas (pavardės pirmosios raidės nurodymas) nagrinėjamu atveju neužtikrintų tokio paties siuntos identifikavimo, priskyrimo ir perdavimo proceso tikslumo, nes pavardės inicialas gali sutapti keliems gavėjams, o vien vidiniai identifikatoriai nėra pakankami fizinio atsiėmimo proceso patikimumui užtikrinti. Atsižvelgiant į tai, Pareiškėjo pavardės nurodymas ant siuntos lipduko laikytinas proporcingu duomenų tvarkymu, atitinkančiu BDAR 5 straipsnio 1 dalies c punkte įtvirtintą duomenų kiekio mažinimo principą.

Nenustačius neteisėto ir neproporcingo Pareiškėjo pavardės tvarkymo, skundas šioje dalyje atmetamas kaip nepagrįstas.

Dėl duomenų subjekto teisių pažeidimo

Pareiškėjas Prašymu kreipėsi į Skundžiamą asmenį, prašė siuntos etiketėje nenaudoti jo pavardės, nurodyti tik ID numerį, vardą ir pavardės pirmąją raidę, pažymėjo, kad vardo ir pavardės naudojimas yra nebūtini, o naudojant tokius lipdukus pažeidžiamas BDAR 5 straipsnio 1 dalies c punktas. Atsižvelgiant į Prašymo turinį sprendžiamas, kad Pareiškėjas į Skundžiamą asmenį kreipėsi dėl teisės nesutikti (BDAR 21 straipsnis) įgyvendinimo.

BDAR 12 straipsnio 1 dalyje, be kita ko, numatyta, kad duomenų valdytojas imasi tinkamų priemonių, kad pranešimai pagal BDAR 15–22 straipsnius duomenų subjektui būtų pateikti glausta, skaidria, suprantama ir lengvai prieinama forma, aiškia ir paprasta kalba.

BDAR 21 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad duomenų subjektas turi teisę dėl su jo konkrečiu atveju susijusių priežasčių bet kuriuo metu nesutikti, kad su juo susiję asmens duomenys būtų tvarkomi, kai toks duomenų tvarkymas vykdomas pagal BDAR 6 straipsnio 1 dalies e arba f punktus.

Inspekcija pažymi, kad BDAR 15–22 straipsniuose įtvirtintas teisinis reglamentavimas nesuteikia duomenų subjektui teisės iš duomenų valdytojo reikalauti, kad jis atliktų bet kokius duomenų subjekto pageidaujamus veiksmus, susijusius su jo asmens duomenų tvarkymu.

Išnagrinėjus skundo medžiagą nustatyta, kad Pareiškėjas Prašymu kreipėsi į Bendrovę nurodydamas, kad nesutinka su jo pavardės tvarkymu (nurodymu) ant siuntų lipdukų. Pastebėtina, kad Pareiškėjo pavardę Skundžiamas asmuo tvarko remdamasis ne BDAR 6 straipsnio 1 dalies e arba f punktu, o BDAR 6 straipsnio 1 dalies b punktu (žr. šio sprendimo dalį „Dėl asmens duomenų tvarkymo teisėtumo“), todėl šiuo atveju BDAR 21 straipsnyje įtvirtintos nuostatos netaikytinos. Duomenų subjektas turi teisę nesutikti su duomenų tvarkymu, kai jo duomenys yra tvarkomi remiantis BDAR 6 straipsnio 1 dalies e arba f punktu. Kartu atkreiptinas dėmesys, kad Skundžiamas asmuo Pareiškėjui 2025-11-24 pateikė atsakymą, kuriame nurodė, jog tvarko tik tuos duomenis, kurie yra būtini siuntai identifikuoti bei paslaugai suteikti, t. y. Pareiškėjui aiškiai nurodė, kodėl yra būtina tvarkyti jo duomenis (ant siuntos lipduko nurodyti pavardę).

Atsižvelgusi į tai, kas nurodyta, Inspekcija sprendžia, kad Skundžiamo asmens veiksmuose BDAR pažeidimų nenustatyta ir Pareiškėjo skundas šioje dalyje atmetamas.

Inspekcija, atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, ir vadovaudamasi ADTAJ 31 straipsnio 1 dalies 2 punktu,

n u s p r e n d ž i a:

1. Pareiškėjo skundą atmesti.
2. Apie priimtą sprendimą informuoti Pareiškėją bei Skundžiamą asmenį.

Šis sprendimas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka per vieną mėnesį nuo jo įteikimo dienos gali būti skundžiamas Regionų administraciniam teismui (adresas: Žygimantų g. 2, Vilnius).

Direktorė

Dijana Šinkūnienė